

Alacsony a város

Szép. Ezt mondják a külföldiek, s ezt érezzük mi is, ha Budapestet a Gellérthegy-ről vagy a Halászbástyáról nézzük. De ha e látványt összehasonlítjuk más fővárosok képével, úgy érezzük: *valami hiányzik*. Az Országház és a Bazilika kupolája, s még néhány feltörő torony elvész az egymagasságú házak rengetegében. Kevés a kiemelkedő épület, ezért laposnak, egysíkúnak tűnik a város képe. Ezen az Orvosegyetem Üllői úti új épülete, a Nagyvárad térre és a Déli pályaudvar mellé tervezett magas ház sem változtat lényegesen.

Milyen legyen

A Magyar Építőművészek Szövetségében a főváros építészeti problémáiról ma előadást tartó Heim Ernő véleménye szerint a magas házak építése nemcsak gazdasági és technológiai, hanem esztétikai kérdés is. Ma már természetes követelmény, hogy az épületek, a lakótelepek ne csak praktikusak, de szépek is legyenek.

Az építés üteme a harmadik öt éves terv időszakában erősen meggyorsul, s ennek eredményeként a főváros mai jellege is megváltozik. Ezt a formálódást tudatosan irányítják, de sok kérdés még vitás és tisztázatlan. A József Attila-lakótelep épületeit sűrűn egymás mellé helyezték, ezért a különféle térelemek fedik egymást, a telep távlati képe zárt utcasort mutat. Az ilyen építési módot sokan nem helyeslik, helyette a lazábban elhelyezett, a ligetekkel tarkított települést tekintik a jövő városformájának. A pestlőrinci Laktatos utcai lakótelep így készül. Itt az épületek nem sorakoznak szorosan az út mentén, hanem az öt-hat épületből álló egység önálló bokrot alkot, s ezzel tágas hely marad parknak, játszótérnek. Hasonló jellegű lesz a zuglói nagy lakótelep is.

Zárt utcasorok vagy ligetekben épült házak A tűzfalak

Előadás Budapest építészeti problémáiról

Falu?

Az egyik legnehezebb feladat a belterületeken korszerűtlenné vált lakónegyedek átrendezése. Vajon a régi, elavult telepek teljes lebontása után építsék fel a modern városrészt, vagy csak a legszükségesebb befektetéssel konzerválják és tegyék használhatóvá a meggyengült házakat? A Józsefvárosról hónapokon át folyt ilyen jellegű vita. A kérdés nehéz, a megoldásban sokszor a kompromisszumot választják.

A családi házak gyarapodása is súlyos gondja a városfejlesztésnek. Örvendetes, hogy mind többen építkeznek, de úgy tűnik: ilyen módon a főváros — különösen pedig a pereme — előbb-utóbb falusi jellegűt ölt. Hatalmas kiterjedésű, gyér lakosságú telepek keletkeznek, drága és terjedelmes közművesítéssel. Sokkal gazdaságosabb és városibb lenne, ha egy-kétszobás családi házak helyett emeletes társasházak épülnének.

A sugárút

A háborúra emlékeztető foghíjak beépítése is sürgető, de mégsem teljesen tisztázott feladat. A Rooseveltt, a Martinnelli, a Kálvin, a Marx, a Vörösmarty és a Clark Ádám tér tűzfalainak eltüntetése időszerű lenne. Ennek a törekvésnek azonban ellentmond az a kívánság, hogy minél több zöld terület és parkolóhely maradjon. Az új épületek csak tovább növelnék a belső városrészek zsúfoltságát. Ezért arra törekszene, hogy a lehető legkisebb térfelhasználással takarják el a tűzfalakat, s közben szabad teret is nyerjenek.

Már nehezen odázható tovább a Népköztársaság útja és Bajcsy-Zsilinszky út torkolatának rendezése. Sugárutunk szépítését azonban akadályozza, hogy a Bazilikától balra emelt épületeket belátható időn belül nem bontják le, enélkül pedig vég-

		Budapestre vonatkozó újságcikkek		OSTÁLYOZÁS	
				680.01	
Szerző:		G. F.		Hely	
Cím:		Alacsony a város		Idő	
Forrás:		Köz. Szilaps		Személy	
(Hely)		1963. máj. 23.		Helyszám	
(Idő)					
(Köt. v. füz.)					
(Oldal)					

leges megoldás nem lehetséges. Egyelőre olyan tervet kell elfogadni, amely *nem ellentétes a végső elképzeléssel.*

Régóta vitatott a Kossuth Lajos tér déli oldalának kiképzése is. A háború előtt itt megkövetelték az egységes homlokzatot. Azóta lényegesen megváltozott az építés technikája, s ezért ma az okoz gondot: miként egyeztessék össze az új, modern

épületeket az eddig elkészült
homlokzatokkal.

A főváros fejlesztése sok
más akadályt is állít a szak-
ember elé. A gondos előké-
szítés sokoldalú tevékenysé-
get igényel. A jó és a rossz
megoldások erős reflektor-
fénybe kerülnek, mert az
építészekon kívül Budapest
lakói is állandóan figyelem-
mel kísérik azt a munkát,
amely környezetüket formál-
ja.

G. F.